

Mál nr. 227/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nöfn varnaraðila: V

Heiti vátryggingar: Kaskótrygging ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækis: X

Takmörkun ábyrgðar vátryggingafélags. Stórkostlegt gáleysi.

Gögn.

1. Málskot móttakið 21. júní 2023 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 13. júlí 2023 ásamt fylgiskjölum.
3. Tölvupóstur lögmanns M dags. 19. september 2023.

Málsatvik.

Í lögregluskýrslu sem fylgir gögnum málsins kemur fram að hinn 13. mars 2023 var tilkynnt um eld í bifreið til lögreglu og þegar hún kom á vettvang kom í ljós að logaði eldur í rafmagnssnúru við hlið bifreiðarinnar X og kom fram í máli þeirra sem voru á vettvangi að eldur hafi komið upp í bifreiðinni sem búið var að slökkva að mestu þegar lögregla kom á vettvang. Haft var eftir eiganda bifreiðarinnar á vettvangi að settur hafði verið hitablásari undir vélarhlíf bifreiðarinnar skömmu áður. Ástæða þess var sú að ekki hafði verið hægt að ræsa bifreiðina, en áður hafði sama aðferð verið notuð með góðum árangri, þ.e. að kveikja á hitablásara undir vélarhlíf bifreiðarinnar þegar kalt hefði verið úti og bifreiðin hafi þá farið í gang. Í þetta skipti kveðst eigandi bifreiðarinnar X hafa gert það sama og áður, sett hitablásara í gang og síðan brugðið sér frá ásamt tengdaföður sínum í 5 mínútur en þegar þeir hafi komið tilbaka hafi eldur verið laus í bifreiðinni.

M telur bótaskyldu fyrir hendi úr kaskótryggingu hjá V og vísar í fyrsta lagi til 1. gr. 1. kafla vátryggingarskilmála þar sem tiltekið sé að tryggingin bæti tjón vegna skyndilegra og óvæntra utanaðkomandi atvika og sérstaklega tiltekið að tryggingin bæti tjón vegna eldsvoða. Í öðru lagi telur M að undantekningarreglur vátryggingarskilmála V eigi ekki við þar sem atvik eigi ekki undir þau. Í þriðja lagi telur M tilvísun til 2. mgr. 27. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 ekki eiga við þar sem sú lagagrein eigi einungis við um háttsemi vátryggðs en ekki annarra. Í fjórða lagi mótmælir M því að farið hafi verið gegn ráðleggingum sem fram komi í leiðbeiningum með ökutækinu X. Þær leiðbeiningar snúist um hvernig „starta“ eigi ökutækinu en því hafi ekki verið „startað“ þegar tjón varð og eigi það því ekki við.

V hefur hafnað bótaskyldu og vísar til þess að sú háttsemi sem viðhöfð var með því að setja hitablásara undir vélarhlíf bifreiðarinnar X feli í sér stórkostlegt gáleysi í skilningi 2. mgr. 27. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2044 og beri að takmarka ábyrgð félagsins vegna tjónsins að fullu. V vísar einnig til þess að varúðarregla vátryggingarskilmála í 6. gr. þeirra hafi ekki verið fylgt, en í þeirri varúðarreglu kemur fram að vátryggður og sé sem hefur ökutækið undir höndum skuli sjá til þess meðal annars að viðhald ökutækisins sé í samræmi við leiðbeiningar og þjónustuhandbók framleiðanda. V vísar til þess að ítarlegar leiðbeiningar séu í eigendahandbók bifreiðarinnar X um gangsetningu hennar og hvernig skuli unnið við vélarrými sem og sérstaka aðvörun við því að unnið sé við tiltekin kerfi bílsins nærri hiturum, vatnshiturum eða öðrum opnum lögum. V telur að sú háttsemi að setja hitablásara undir vélarhlíf bifreiðarinnar samhliða því að skilja hana eftir eftirlitslausa sé verulegt frávik frá því með hvaða hætti eigi að ræsa bifreiðar og umgangast vélarrúm þeirra. Þannig hafi verið um stórkostlegt gáleysi að ræða og enginn réttur til bóta.

Álit.

Í lögregluskýrslu kemur fram að eldur logaði í rafmagnssnúru við hlið bifreiðarinnar X þegar lögreglumenn komu á vettvang. Á vettvangi voru annars vegar eigandi bifreiðarinnar m.v. upplýsingar í sömu lögregluskýrslu og tengdafaðir hans. Ekki liggur fyrir frekari greining á tjónsatburðinum sjálfum en sjá má af framburði umræddra á vettvangi að þeir skildu hitablásara eftir í gangi undir vélarhlíf bifreiðar X og brugðu sér frá bifreiðinni í um 5 mínútur. Ekkert kemur fram í framburði þeirra um að eldur hafi kviknað við þær aðstæður að reynt hafi verið að gangsetja bifreiðina á meðan hitablásarinn var í gangi.

Í 4. gr. váttryggingarskilmála um kaskótryggingu hjá V kemur fram að skráðir eigendur ökutækja séu þeir sem séu tryggðir. Í lögregluskýrslu kemur ekki annað fram en að skráður eigandi bifreiðarinnar X sé annar þeirra sem kom hitablásara fyrir undir vélarhlíf bifreiðarinnar í greint sinn. Í 2. mgr. 27. gr. laga um váttryggingarsamninga kemur síðan fram að ef váttryggður sýnir stórkostlegt gáleysi sem leiðir til tjóns geti það takmarka ábyrgð váttryggingafélags í heild eða að hluta. Váttryggðir eru þeir sem geta átt rétt til bóta í skilningi 13. tl. a. 2. gr. laga um váttryggingarsamninga. Auk þess er þessi getið í a.lið 2. mgr. 29. gr. sömu laga að heimilt sé að beita samsömun í váttryggingum ökutækja milli eiganda og þeirra sem með samþykki váttryggðs er ábyrgur fyrir hinu váttryggða. Í 20. gr. almennra skilmála V, sem gilda samhliða skilmálum kaskótrygginga, áskilur V sér samsömun í samræmi við tilgreint ákvæði. Af þeim upplýsingum sem liggja fyrir um eignarhald bifreiðar X verður að leggja til grundvallar að háttsemi skráðs eiganda X verði metin sem háttsemi tryggðs í skilningi váttryggingarskilmála V og váttryggðs í skilningi laga um váttryggingarsamninga.

Stendur þá eftir að meta hvort háttsemi viðkomandi hafi falið í sér stórkostlegt gáleysi í skilningi 2. mgr. 27. gr. laga um váttryggingarsamninga eða hvort brotið hafi verið gegn varúðarreglu váttryggingarskilmála þannig að V geti takmarkað ábyrgð sína skv. 26. gr. laganna. Við mat á orðalagi varúðarreglunnar verður ekki séð að hafi hafi verið ræsing ökutækisins og verður því ekki lagt til grundvallar að farið hafi verið gegn leiðbeiningum í eigendahandbók bifreiðarinnar varðandi ræingu þess. Háttsemi eiganda bifreiðar X var ekki skynsamleg en sönnunarbyrði um hvort hún hafi falið í sér verulegt frávik frá því sem átti að gera hvílir á váttryggingafélaginu V þar sem um er að ræða reglu um takmörkun á ábyrgð váttryggingafélags. Þau gögn sem lögð hafa verið fram af hálfu V sýna ekki með óyggjandi hætti fram á að háttsemi eiganda X hafi verið þannig að hún hafi falið í sér verulegt frávik frá því sem átti að gera, háttsemin hafi verið viðhöfð áður án þess að tjón varð og ekki verður með nægilega skýrum hætti séð af gögnum málsins hvernig eldur kviknaði og hvers vegna. Hallann af þessum sönnunarskorti verður V að bera og er réttur til bóta úr kaskótryggingu X því fyrir hendi.

Niðurstaða.

Viðurkenndur er réttur til óskertra bóta úr kaskótryggingu ökutækisins X hjá V.

Reykjavík, 17. október 2023.

Póra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðmundur Stefán Martinsson